

ΤΙΜΩΡΙΑ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΙΑ

Ἡ τιμωρία εἶναι ὠφέλιμη ἀγωγή γιά τήν ψυχή, καθαρίζοντάς την πολλές φορές μάλιστα ἀπό τήν βρωμιά τῆς κακίας· στήν ἀρχή δέν φαίνεται νά δίνει χαρά σ'αυτόν πού τήν δέχεται, ἀλλά λύπη· ὕστερα ὅμως ἀποδίδει καρπούς εἰρήνης σέ αὐτούς πού γυμνάζονται διά μέσῳ αὐτῆς μέ σκοπό τήν σωτηρία.

Αὐτήν λοιπόν τήν παιδεία δέν μπορεῖ νά τήν κατανοήσῃ ὁ ὁποιοσδήποτε νοῦς. Διότι πολλοί ἐπειδή ἀποτρέπουν τόν ἑαυτό τους ἀπό τόν κόπο καί τόν μόχθο τῶν παιδευτικῶν γυμνασμάτων δέν ἔχουν τήν ὑπομονή νά περιμένουν τό ὠφέλιμο ἀποτέλεσμα τους, ἐξαιτίας τῆς γενικότερης ἀμαθίας πού ἔχουν. Ἀλλά δυσανασχετώντας πρός τήν αὐστηρότητα καί τήν πειθαρχία τῆς παιδαγωγικῆς ἐπιμελείας (πού ἐμπεριέχεται στήν παιδαγωγική τιμωρία) παρέμειναν κολλημένοι στά ἐλαττώματα τῆς ἀγνοίας.

Γι'αὐτό εἶναι ἀξιοθαύμαστα τά λόγια τῶν δικαίων: *Ἡ παιδεία Κυρίου ἀνοίγει μου τά ὦτα*.

Ὅπως ἀκριβῶς οἱ ἀρχάριοι ἀπό τούς μαθητές, οἱ ὁποῖοι ἀδιαφοροῦν ὀλίγε γιά τά μαθήματα, δέχονται τίς διδασκαλίες μετά ἀπό τό ξύλο πού τούς δίνουν οἱ δάσκαλοι, γινόμενοι προσεκτικότεροι, ἔτσι καί ὁ ἴδιος λόγος, πού δέν εἰσακουγόταν πρῖν ἀπό τίς σωματικές πληγές, μετά ἀπό τίς θλίψεις τῶν τιμωριῶν, σά νά ἄνοιγαν ἀμέσως τά αὐτιά, γινόταν δεκτός (ὁ λόγος) ἀπό τήν ἀκοή καί διαφυλασσόταν στή μνήμη· ἔτσι συμβαίνει καί σ'αὐτούς πού παρακοῦν τήν θεία διδασκαλία καί καταφρονοῦν τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ.

Ὅταν λοιπόν ἔρθῃ σέ αὐτούς ἡ Θεική τιμωρία, τότε κυρίως οἱ συμβουλές πού πάντα λαλοῦσε ὁ Θεός καί δέν εἰσακούγονταν, γίνονται παραδεκτές. Γι' αὐτόν τόν λόγο *ἡ παιδεία Κυρίου, λέει, ἀνοίγει μου τά ὦτα*.

Ἐπειδή ἡ τιμωρία νουθετεῖ τόν ἄτακτο, ὅπως ἔκανε ὁ Ἀπόστολος Παῦλος παραδίνοντας στόν σατανά (τόν αἰμομίκτη τῆς Κορίνθου, Α' Κορ. ε', 5), σάν σέ κάποιον δῆμιον πού ἐξαφρῶνει καί μαστιγώνει γιά νά μάθουν νά μή βλασφημοῦν τόν ἐπαναφέρει ὅμως στήν εὐθεία ὁδὸ αὐτόν πού ἔχει ἐκτροχιασθεῖ, ὅπως εἰπώθηκε γιά αὐτόν, διότι ὕστερα ἀπό τήν αἰχμαλωσία του ὑπό τοῦ διαβόλου, μετανόησε. Εἶναι ἀπαραίτητο νά γνωρίσει κανεῖς τήν δύναμη τῆς τιμωρίας σέ ὅσα εἶναι ὠφέλιμη.

Ὁ Σολομών ἐπειδή γνώριζε τό ὠφέλιμο τῆς τιμωρίας, συμβουλεύει νά τιμωρεῖς τό παιδί, ἐπειδή δέν θά πεθάνῃ ἂν τό χτυπήσεις μέ τήν ράβδο. Διότι ἐσύ μὲν θά τό χτυπήσεις μέ τήν ράβδο, τήν ψυχή του ὅμως θά τήν ἀπαλλάξεις ἀπό τόν θάνατο.

Ἦπάρχει κάποιον παιδί πού νά μήν τό τιμωρεῖ ὁ πατέρας; Αὐτή ἡ τιμωρία γιά ὅσους σκέφτονται συνετά, ἀξίζει περισσότερο ἀπό τά πολλά χρήματα.

... Μέ πολλή ὑπομονή νά δεχθεῖς τίς στενοχώριες πάσης φύσεως, ἐπειδή τιμωρεῖσαι γιά ὅσες ἀμαρτίες ἔχεις κάνει καί νά λές κι'ἐσύ ἐξ αἰτίας τῆς κατανοήσεως τοῦ σκοποῦ τῆς

τιμωρίας: "Οργή Κυρίου θά ύποφέρω, έπειδή άμάρτησα σ'αυτόν "καί "καλό για μένα ήταν ή τιμωρία έπειδή μέ ταπείνωσε".

Τέτοιος ήταν ό Απόστ. Παῦλος πού έλεγε "τιμωρούμενοι αλλά μή θανατούμενοι" (Β' Κορ. στ', 9) και τό "κρινόμενοι από τόν Κύριο τιμωρούμαστε, (μέ ψυχικές και σωματικές ασθένειες), για να μην κατακριθούμε μαζί μέ τόν κόσμο".(Α' Κορ. ια', 32).

(Απόσπασμα από ομιλία του Αγίου Βασιλείου περί της αρχής των Παρομιών. ΕΠΕ τ.7, σελ.372-377)